

FZ MIO-PIO

FEDERALNI ZAVOD ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERALNI ZAVOD ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERAL PENSION AND DISABILITY INSURANCE INSTITUTE

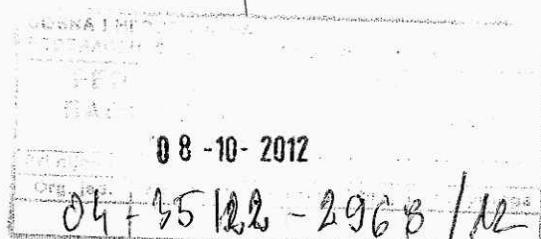
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNI ZAVOD ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERALNI ZAVOD ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
NADZORNI ODBOR

Broj : NOFZ-05-2-6419/12

Mostar, 17.08.2012. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I
SOCIJALNE POLITIKE**

n/r gosp. Vjekoslava Čambera, ministra



PREDMET: Dostava Izvješća o radu Nadzornog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje za 2011.godinu

Štovanji,

U primitku akta dostavljam Vam Izvješće o radu Nadzornog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko/pensijsko i invalidsko osiguranje za 2011.godinu broj: NOFZ-05-2-6419/12 na uvid i daljnje proslijedivanje u proceduru Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 9 stavak 3 Zakona o organizaciji mirovinskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Sužbene novine FBiH“, broj:32/01).

S štovanjem,

Predsjedatelj Nadzornog odbora FZ MIO/PIO

Džihod Berbić



IZVJEŠĆE/IZVJEŠTAJ o radu Nadzornog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za 2011.godinu

**Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i
invalidsko osiguranje Mostar**

NADZORNI ODBOR

IZVJEŠĆE/IZVJEŠTAJ

***o radu Nadzornog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar
za 2011.godinu***

I

Rješenjem Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj 685/10 od 10.08.2010.godine imenovan je Nadzorni odbor Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje na razdoblje od dvije godine u sljedećem sastavu; Adnan Muhamedović, predsjedatelj, Božidar Pašagić, član i Ivan Sušac, član. U ovom sastavu Nadzorni odbor je radio do 22.12.2010.godine kada je Adnan Muhamedović razriješen dužnosti predsjedatelja i na njegovo mjesto Rješenjem Vlade Federacije V broj 1048/10 privremeno imenovan Adnan Efendić na razdoblje od dva mjeseca.

Rješenjem Vlade Federacije V broj 558/11 od 7.6.2011.godine za predsjedatelja Nadzornog odbora imenovan je Džihad Berbić, na razdoblje do isteka mandata druga dva člana Nadzornog odbora Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno do 10.kolovoza/augusta 2012.godine.

U skladu s člankom 9. Zakona o organizaciji mirovinskog/penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 49/00, 32/01 i 18/05) i člankom 11. Statuta Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje („Službene novine FBiH“, broj: 38/03) Nadzorni odbor dužan je podnijeti Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnje Izvješće o radu.

II

Budući svoju funkciju tijela kontrole Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Nadzorni odbor vrši kroz praćenje i analizu rada Federalnog zavoda, odnosno obavljanjem kontinuiranog nadzora i vršenjem uvida u izvješća o poslovanju i financijskim obračunima Federalnog zavoda, ovdje ćemo istaknuti osnovne podatke o financijskom poslovanju Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za razdoblje od 01.01.2011. do 31.12.2011.godine koji prilažemo i koji čine sastavni dio ovog Izvješća (prilog 1).

III

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje u 2011. godini iskazao je sljedeći financijski rezultat:

<i>A. Ukupno ostvareni prihodi su:</i>	1.640.304.870 KM
<i>B. Ukupno ostvareni rashodi su:</i>	1.692.110.339 KM
<i>I. Negativni financijski rezultat</i>	51.805.469 KM

Negativan financijski rezultat pokriven je iz viška prihoda iz ranijih godina u iznosu od 50.371.818 KM, a ostalo je nepokrivenih rashoda za 2011. godinu 1.433.651 KM.

Struktura ostvarenih prihoda u odnosu na plan za 2011. godinu je sljedeća:

R. br.	Vrsta prihoda	Plan	Ostvarenje	% Ostvarenja
1.	Prihod od doprinosa za MIO	1.430.000.000	1.464.817.772	102,43
2.	Prihod od kamata	690.000	330.022	47,83
3.	Prihod od refundacije po međunarodnim ugovorima	2.660.000	2.351.543	88,40
4.	Prihod od pružanja usluga	890.000	522.655	58,73
5.	Prihodi od pretplate mirovina/penzija	433.000	1.604.439	370,54
6.	Ostali prihodi	150.000	442.289	294,86
7.	Grantovi od Federacije BiH	364.992.880	170.150.000	46,62
8.	Primljeni grant od općine N. Sarajevo	-	86.150	-
UKUPNO:		1.799.815.880	1.640.304.870	91,14

Analizirajući podatke u priloženoj tablici vidimo da su prihodi u odnosu na plan za 2011. godinu ostvareni sa 91,14 %.

Prihodi od doprinosa za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje u odnosu na plan ostvareni su sa 102,43%.

Značajnu stavku prihoda čine grantovi uplaćeni od Federalnog ministarstva financija i njihovo ostvarenje u odnosu na plan u 2011. godini je 46,62%.

Isplaćene mirovine/penzije koje se financiraju iz proračuna Federacije BiH u 2011. godini su 184.390.098 KM, a uplaćeno na ime ovih mirovina/penzija u 2011. godini je 170.150.000 KM.

Federalno ministarstvo financija manje je uplatilo za 2011. godinu 14.240.098 KM, dok ukupan dug za beneficirane mirovine/penzije sa 31.12.2011. godine je 195.212.066,10 KM.

IV

U odnosu na planske elemente u 2011. godini ostvareni su sljedeći pokazatelji:

Broj korisnika mirovina/penzija koje se financiraju iz doprinosa po koeficijentu 1,73 u prosincu/decembru 2011. godine je 353.527 ili 2,24% više u odnosu na broj korisnika mirovina/penzija u prosincu/decembru 2010. godine (345.757), a to je za 1,84% manje od planiranog broja korisnika mirovina/penzija u prosincu/decembru 2011. godine (360.166).

Ukupan broj korisnika mirovina/penzija koje se financiraju iz doprinosa i proračuna Federacije BiH u prosincu/decembru 2011. godine je 376.180 ili 2% više u odnosu na broj korisnika mirovina/penzija u prosincu/decembru 2010. godine (368.794), a to je za 2,01% manje od planiranog broja korisnika mirovina/penzija u prosincu/decembru 2011. godine (383.880).

Prosječna mirovina/penzija u 2011. godini iznosi 349,20 KM.

Pregled tablica:

Redni broj	Mjesec	Prosječna mirovina/penzija 2010.godine	Prosječna mirovina/penzija 2011. godinu
1.	Siječanj/Januar	342,01	338,86
2.	Veljača/Februar	343,03	339,00
3.	Ožujak/Mart	342,77	338,88
4.	Travanj/April	341,13	353,70
5.	Svibanj/Maj	342,00	353,47
6.	Lipanj/Juni	341,41	353,24
7.	Srpanj/Juli	339,76	352,80
8.	Kolovoz/August	339,78	352,50
9.	Rujan/Septembar	339,08	352,15
10.	Listopad/Oktobar	338,95	351,92
11.	Studenj/Novembar	338,68	351,79
12.	Prosinac/Decembar	338,51	351,69
UKUPNO		340,58	349,20

Prosječno isplaćena mirovina/penzija u prosincu/decembru 2011. godine iznosila je 351,69 KM što je za 3,89% više od prosječno isplaćene mirovine/penzije u prosincu/decembru 2010. godine (338,51).

Struktura mirovina/penzija za prosinac/decembar 2011. godine:

Struktura mirovine	Broj mirovina 2010. godine	Prosječna mirovina 2010. godine KM	Broj mirovina 2011. godine	Prosječna mirovina 2011. godine KM
Starosne	169.234	382,69	175.104	395,92
Invalidske	81.547	302,31	82.367	313,32
Obiteljske	118.013	300,19	118.709	313,06
	368.794	338,51	376.180	351,69

mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje kao i Izvješće o radu Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za prethodnu godinu. Rad Ureda interne revizije Federalnog zavoda praćen je također usvajanjem, najprije Plana i programa rada Ureda interne revizije za 2011.godinu, a potom razmatranjem i usvajanjem kvartalnih izvješća o poduzetim radnjama, dok je svaki Nalaz i mišljenje ovog Ureda detaljno analiziran i time Nadzorni odbor u potpunosti upoznat sa svim oblastima rada Federalnog zavoda i njihovom problematikom.

Pored navedenog, Nadzorni odbor je dao svoju suglasnost za primjenu svojevrsnih Sporazuma sukladno Zakonu o naplati i djelomičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Službene novine Federacije BiH”, broj: 25/06) koje Federalni zavod sklapa s obveznicima koji su imali većinski državni kapital a koji nisu izmirili obveze plaćanja doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za određeno razdoblje.

Nadalje, Nadzorni odbor je usvojio Plan djelovanja protiv korupcije Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za razdoblje 2011.-2014.godine te se podrobno informirao i dao svoje prijedloge i upute u pogledu provedbe sljedećih akata: Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta i unutarnjoj organizaciji Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje; Plana i programa racionalizacije uposlenika u Federalnom zavodu za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje i Pravilnika o stambenim odnosima Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje. Višestruko je razmatran i način ostvarenja ušteda, gdje je Nadzorni odbor, između ostalog, inzistirao na donošenju sveobuhvatne analize PTT troškova kao i donošenju Izvješća o ekonomskim efektima sistematizacije radnih mesta u Federalnom zavodu za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje.

VI

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje ostvario je negativan financijski rezultat na kraju 2011.godine u iznosu od 51.805.469 KM.

Do ovakvog rezultata došlo je iz više razloga.

Donošenje posebnih propisa od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, kojima se za određene kategorije osiguranika omogućilo pravo na mirovinu pod povoljnijim uvjetima, a da za ista nisu kontinuirano osiguravana niti isplaćivana potrebna sredstva, dovelo je do stvaranja dugovanja prema Federalnom zavodu i ogromnog utjecaja na njegovu likvidnost.

Naime, dug Vlade Federacije prema Federalnom zavodu u sječnju 2011.godine je iznosio 180.979.871 KM da bi, umjesto smanjenja, na kraju 2011.godine dosegao iznos od 195.212.066 KM.

Važno je navesti i činjenicu da je 29.04.2011.godine Vlada Federacije BiH donijela Zaključak kojim nalaže Federalnom zavodu povećanje koeficijenta isplate redovnih mirovina (mirovina koje se financiraju isključivo iz doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje) sa 1.65 na 1.73, počevši od 01.04.2011.godine.

Povećanje navedenog koeficijenta imalo je za posljedicu povećanje prosječnih mjesečnih sredstava za isplatu mirovina za oko 6 milijuna KM. Također, sredstva za isplatu mirovina uz navedeni koeficijent isplate su bila nedostatna te se za nedostajući iznos sredstava koristio prihod doprinosa iz sljedećeg mjeseca.

Dakle, neisplaćivanje duga namjenjenog za isplatu mirovina pod povoljnijim uvjetima, kao i navedeno povećanje koeficijenta kojim je vršeno usklađivanje mirovina ali bez povećanja prihoda (broj umirovljenika neznatno se smanjio, dok se broj obveznika uplate doprinosa drastično smanjio) rezultiralo je nepokrivanjem ukupnih rashoda tekućeg razdoblja iz prihoda tekućeg razdoblja, što je imalo za posljedicu iskazivanje negativnog finansijskog rezultata za cijelu 2011.godinu.

Nadzorni odbor je tijekom cijele 2011.godine višestruko komunicirao s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i informirao ga o svim poteškoćama koje su zadesile Federalni zavod, kako zbog gospodarske krize koja je utjecala na značajan pad uplate doprinosa od strane obveznika osiguranja, tako i zbog neizmirenja duga / od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine zbog tzv. povlaštenih mirovina.

VII

Jedan od osnovnih problema Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje koji se proteže još od njegova osnutka jest nepostojanje jedinstvene informacijske tehnologije (IT). Na njega je uporno ukazivao kako Nadzorni odbor u svim svojim dosadašnjim izvješćima, tako i Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH u svojim Izvješćima o reviziji finansijskih izvješća Federalnog zavoda.

U Federalnom zavodu za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje postojale su i odvojeno funkcionalne dvije odvojene informacijske baze podataka ranijih nositelja osiguranja u kojima se vodila evidencija o osiguranim osobama i uplatama doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje - jedna u Elektronskom računskom centru ERC-u ZIPO i druga u sastavu Federalnog zavoda.

U procesu ostvarivanja prava na mirovinu i obračunu mirovinske osnovice, kao i mjesecnim obračunima mirovina i invalidnina podaci između ovih dvaju sustava razmjenjivali su se i još uvijek se razmjenjuju u elektronskoj formi što je od utjecaja na dužinu trajanja procedure za ostvarivanje prava.

U 2010.godini Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o prijenosu cjelokupnog udjela Federacije BiH u gospodarskom društvu Elektronskog računskog centra zdravstva i penzijskog osiguranja d.o.o. Sarajevo (ERC ZIPO) u Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar. U cilju organiziranja i optimalnog ustroja informacijskog sustava time su se stekli uvjeti za uspostavu jedinstvenog informacijskog sustava u oblasti mirovinskog i invalidskog osiguranja u Federaciji BiH. Nakon rješenja vlasničko pravnog statusa ERC ZIPO d.o.o. Federalni zavod je pokrenuo aktivnosti na izradi studije „Analiza postojećeg stanja i prijedloga razvoja informacijskog sustava Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje“ na osnovu čijih smjernica je potrebno izraditi konsolidirani informacijski sustav koji bi se temeljio na postojećem informacijskom sustavu Federalnog zavoda. Prema navedenoj studiji uključivanje u integralni sustav Zavoda odvijao bi se u dvije faze u razdoblju od tri godine. Također, Upravni odbor Federalnog zavoda oformio je i Tim za upravljanje projektom izgradnje jedinstvenog informacijskog sustava Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje i pokrenuo izradu Operativnog plana razvoja informacijskog sustava.

Nadzorni odbor smatra da se u pogledu ove problematike uvelike napredovalo te su ostvareni svi preduvjeti za konačno oformljenje jedinstvenog i učinkovitog informacijskog sustava unutar Federalnog zavoda a kojim će se u skorijoj budućnosti omogućiti brži i sveobuhvatniji način obrade podataka na dobrobit svih korisnika usluga ove institucije.

VIII

Uspostava Jedinstvenog sustava u Poreznoj upravi Federacije BiH bitno se odrazila na cjelokupni sustav poslova mirovinskog i invalidskog osiguranje koji se obavljaju u Federalnom zavodu, a naročito poslova matične evidencije.

Naime, donošenjem Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa ("Službene novine Federacije BiH", broj: 42/09) uspostavljena je jedinstvena evidencija u pogledu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje kao i osiguranje od neuposlenosti. Također, poslovi kontrole uplate doprinosa u potpunosti su prešli u djelokrug rada Federalne porezne uprave.

Navedenim Zakonom usmjeren je i način suradnje između ovih dviju institucija na način da Federalni zavod povlači podatke koje registrira Federalna porezna uprava a koji se odnose na korisnike i obveznike uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje. S obzirom na važnost navedenih zadataka Federalne porezne uprave i njihov utjecaj na rad Federalnog zavoda, a i ostalih nositelja osiguranja, ustanovljen je Odbor za implementaciju jedinstvenog sustava u kojem Federalni zavod ima svog predstavnika. Na sjednicama istog iznose se sva pitanja u vezi funkcioniranja jedinstvenog sustava i odnosa nositelja osiguranja te otklanaju poteškoće u radu.

Primjena ovog projekta nametnula je i potrebu za organizacijskim promjenama u Federalnom zavodu te samim tim i za izmjenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta u Federalnom zavodu koji je donio Upravni odbor u listopadu 2011.godine, a čija primjena je nastupila 01.01.2012.godine.

Nadzorni odbor je pozorno pratio i podržao provedbu navedenog Pravilnika kao i Plana i programa racionalizacije uposlenika u Federalnom zavodu, kojim je uz značajno smanjenje broja radnih mjesta, te uz ponuđene poticajne otpremnine djelatnicima koji ispunjavaju uvjete za prijevremenu mirovinu, dugoročno osigurana znatna ušteda troškova. Tim projektom je smanjen broj zaposlenih za oko 100 ili 12%.

Nadzorni odbor naglašava činjenicu da mu nije poznato da je ijedna veća ustanova ili institucija izvršila racionalizaciju broja zaposlenih, čime ta aktivnost FZ MIO/PIO ima još veću težinu.

IX

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u svom Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za 2011.godinu revidirao je usklađenost poslovanja Federalnog zavoda s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i izvršio pregled značajnih računovodstvenih politika, kao i osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola.

Ured za reviziju je utvrdio kako finansijska izvješća Federalnog zavoda „ po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2011.godine, rezultate poslovanja te novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja“.

Primjedbe ovog Ureda odnosile su se na neusuglašenost Finansijskog plana Federalnog zavoda s Proračunom Federacije BiH za 2011.godinu u dijelu planiranih

prihoda po osnovu transfera iz Proračuna FBiH. Naime, Federalni zavod je u Finansijskom planu za 2011.godinu iskazao prihod po osnovu transfera iz Proračuna FBiH na ime duga Vlade Federacije BiH (po osnovu refundacije isplaćenih mirovina pod povoljnijim uvjetima iz sredstava doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje). Međutim, Proračunom FBiH za 2011.godine sredstva na ime izmirenja duga Vlade FBiH nisu planirana i nisu doznačena Federalnom zavodu, što je u konačnici imalo za posljedicu iskazivanje deficit na kraju godine.

Nadalje, ovaj Ured imao je za primjedbu nepoštivanje odredbi Zakona o organizaciji mirovinskog/penzijskog i invalidskog osiguranja i Statuta Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje kojima je regulirano da se sjedište Središnje administrativne službe Federalnog zavoda nalazi u Mostaru. Međutim, kako se dio poslova iste i dalje se unatoč višegodišnjim primjedbama ovog Ureda pored Mostara obavljaju i u Sarajevu, mišljenje je Ureda revizije da je učinkovitost i ekonomičnost poslovanja Federalnog zavoda umanjena. Preporuka Ureda za reviziju institucija u FBiH je da Federalni zavod konačno mora stvoriti uvjete za obavljanje poslova Središnje administrativne službe u sjedištu Federalnog zavoda.

Ono što je Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH posebno naglasio jest činjenica da je donošenje posebnih propisa od strane Vlade FBiH, kojima se za određene kategorije osiguranika omogućava pravo na mirovinu pod povoljnijim uvjetima, prouzročilo velika dugovanja prema Federalnom zavodu, budući da od iste nisu u kontinuitetu bila osiguravana sredstva za tu namjenu.

Nadzorni odbor Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje također smatra kako sva finansijska izvješća Federalnog zavoda sadrže računovodstvene procjene koje su realne i razumne u datim okolnostima te se slaže s tvrdnjama Ureda za reviziju u pogledu svih navedenih primjedbi i značajki.

X

Nadzorni odbor Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje naglasio bi kako je tijekom njegova rada u 2011.godini ostvarena vrlo dobra suradnja s poslovodstvom Federalnog zavoda kao i s Uredom interne revizije Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje, koji su na zahtjev Nadzornog odbora redovito dostavljali sve informacije o poslovanju i procjeni finansijskog stanja Federalnog zavoda tijekom izvještajnog razdoblja.

Ovim Izvješćem obuhvaćen je rad Nadzornog odbora, kao i najvažniji podaci i ilustracije rada Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za 2011.godinu.

Napomena: Ukoliko bi bilo eventualnih pitanja na koja se na samoj sjednici, tijekom razmatranja Izvješća, ne bude moglo kvalitetno odgovoriti, predstavnici Federalnog zavoda će u najkraćem mogućem vremenu na ista dostaviti pismene odgovore Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

FEDERALNI ZAVOD ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

FEDERALNI ZAVOD ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

MOSTAR

NADZORNI ODBOR

NOFZ-05-2-6419/12

Mostar, kolovoz/august 2012.godine

